

Tietoa henkilötietojen käsittelystä Valu-työkalussa

Valu-työkalun (Tiedonaloakohtaisten lukutaitojen arviointityökalu vastasaapuneille oppilaille) käytön yhteydessä käsitellään henkilötietoja. Tämän selosteen tarkoitus on antaa tietoa käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä henkilötiedot ovat peräisin ja miten niitä käytetään. Selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia rekisteröidyillä on.

1. Valu-työkalun rekisterinpitäjä

Helsingin yliopisto
Osoite: PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 Helsingin yliopisto

2. Yhteyshenkilö

Yhteyshenkilö Valu-työkalua koskevissa asioissa:
Nimi: Jenni Marjokorpi
Tiedekunta/osasto/yksikkö: Helsingin yliopiston Koulutuksen arviointikeskus HEA, kasvatustieteellinen tiedekunta
Osoite: PL 9, Siltavuorenpenger 3 A, 00014 Helsingin yliopisto
Puhelinnumero: +358 29 4144 632
Sähköpostiosoite: jenni.marjokorpi@helsinki.fi

3. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Helsingin yliopiston tietosuojavastaavaan saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuoja@helsinki.fi.

4. Kuvaus työkalusta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Valu-työkalu on kehitetty Helsingin yliopiston Koulutuksen arviointikeskuksen (HEA) ja Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteisessä tutkimus- ja kehittämissyhteistyöhankeessa (2023–2027), jota on rahoittanut myös Opetushallitus (2023–2024).

Valu-työkalun tarkoituksena on tukea opettajien kielitietoista opetusta ja kielellisen tuen tarjoamista eri oppiaineissa ja suomen kielessä. Valu-työkalu tuottaa tietoa vastasaapuneen eli alle neljä vuotta sitten maahan muuttaneen oppilaan suomen kielen taidosta, tiedonalojen lukutaidoista sekä siitä, millaista kielellistä tukea oppilas tarvitsee. Valu voidaan käyttää opetuksessa, kielitaidon arvioinnissa sekä tiedonkeruussa tutkimustarkoituksiin. Valun

keräämää tietoa käytetään tutkimustarkoituksiin vain silloin, kun tutkimuksesta on erikseen sovittu opetuksen järjestäjän, koulun rehtorin sekä Valu-työkalua käyttävän opetuksen kanssa ja oppilailta tai heidän huoltajiltaan on saatu tutkimuslupa. Kun Valu-työkalua käytetään opetuksessa ilman edellä kuvattuja lupia tai sopimusta, työkaluun kertyvää aineistoa ei käytetä tutkimustarkoituksiin.

Valu-työkaluun voidaan kirjautua sekä MPASSid-tunnuksella että erillisillä käyttäjätunnuksilla. Mikäli kirjautumisessa käytetään MPASSid-tunnusta, Valu työkalu tallentaa koulun nimen ja luokan tunnuksen, oppilaan nimen (etunimi ja tarvittaessa sukunimi tai sukunimen alkukirjain), sähköpostiosoitteen ja oppija-id:n kirjautumisen yhteydessä. Näiden tietojen tallentaminen helpottaa oppilaan kirjautumista, kun erillistä käyttäjätunnusta ei tarvitse muistaa. Tietojen tallentaminen auttaa myös opettajaa tunnistamaan oppilaidensa vastaukset Valun opettajanäkymässä.

Mikäli kirjautumiseen käytetään erillistä käyttäjätunnusta, oppilaasta ei tallennu automaattisesti suoria tunnistetietoja. Tässä tapauksessa opettaja voi itse lisätä Valu-työkaluun oppilaan nimitiedon kunkin käyttäjätunnuksen kohdalle. Tätä vaihtoehtoa suositellaan kouluihin, joissa MPASSid-kirjautuminen ei ole käytössä.

5. Mitä tietoja Valu-työkalussa käsitellään

Mikäli kirjautumiseen käytetään MPASSid-tunnusta, Valun käyttäjästä kerätään erikseen:

- Koulun nimi ja luokan tunnus
- Oppija-id ja oppilaan sähköpostiosoite (MPASSid-tunnus)
- Oppijan etunimi ja tarvittaessa sukunimi tai sukunimen alkukirjain
- Oppilaan kirjalliset ja monivalintavastaukset Valu-tehtäviin, niiden automaattiset arvioinnit sekä hänen käyttämänsä tuen muodot
- Oppilaan ajankäyttö Valu-työkalussa
- Opettajan Valu-työkaluun tallentamat kirjalliset arvioinnit

Mikäli kirjautumiseen käytetään erillistä käyttäjätunnusta ja salasanaa, Valun käyttäjästä kerätään erikseen:

- Opettajan kirjaama oppilaan nimitieto
- Opettajan kirjaama koulun nimi ja luokan tunnus
- Oppilaan kirjalliset ja monivalintavastaukset Valu-tehtäviin, niiden automaattiset arvioinnit sekä hänen käyttämänsä tuen muodot
- Oppilaan ajankäyttö Valu-työkalussa
- Opettajan Valu-työkaluun tallentamat kirjalliset arvioinnit

6. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Tunnistetiedot tallentuvat Valuun MPASSid-kirjautumisen yhteydessä tai silloin, kun opettaja syöttää tietoja manuaalisesti.

Oppilaan antamat vastaukset ja ajankäyttötiedot tallentuvat Valuun silloin, kun oppilaat tekevät Valu-tehtäviä kirjautuneena sisään työkaluun. Valu-työkalu tuottaa raportin, joka sisältää oppilaiden vastaukset tehtäviin, niiden automaattiset pisteytykset sekä tiedot tuen muodoista, joita oppilas käyttää. Raporttiin sisältyy myös tietoa tehtävien tekemiseen käytetystä ajasta sekä oppilaiden itsearviointivastaukset. Raportti on nähtävissä myös työkaluun kirjautuneelle opettajalle.

7. Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa ei käsitellä tietosuoja-asetuksen 9 artiklan mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä (eli arkaluonteisia henkilötietoja).

8. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

yleistä etua koskeva tehtävä:

tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi (tietosuojalain 4 §:n 3 kohta)
tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi (tietosuojalain 4 §:n 4 kohta)

9. Tietojen vastaanottajat

Tietoja ei luovuteta Helsingin yliopiston ulkopuolelle. Valu-työkalua käyttävät opettajat saavat nähdä opettajan näkymässä oppilaiden suoritustietoja ja voivat käyttää arviointityökalua kerätäksään omaa työtään varten arviointitietoa oppilaiden osaamisesta.

10. Tietojen siirto Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä Euroopan talousalueen ulkopuolelle, niitä käsitellään ainoastaan EU:n alueella.

11. Automatisoitu päätöksenteko

Valu-työkalussa ei tehdä automaattisia päätöksiä, joilla on merkittävä vaikutus tutkittaviin. Valu-työkalu tarjoaa opettajille automaattista arviointitietoa oppilaiden monivalintavastauksista. Arviointitiedon tarkoitus on tukea opettajan työtä.

12. Henkilötietojen suojaus

Valu-työkalun keräämiä henkilötietoja käsitellään ja säilytetään suojattuna niin, että ainoastaan niitä tarvitsevat henkilöt, jotka kuuluvat Valu-tutkimusryhmään, pääsevät tarkastelemaan tietoja.

Tietojärjestelmissä käsiteltäviä tietoja suojataan seuraavilla tavoilla:
käyttäjätunnus ja salasana
kaksivaiheinen tunnistautuminen

Manuaalista (esim. paperimuodossa tai muuten aineellisessa muodossa) olevaa aineistoa suojataan seuraavilla tavoilla:

Aineistoa säilytetään lukitussa tilassa olevassa arkistossa, johon vain asianmukaisilla henkilöillä on pääsy.

Suorien tunnistetietojen käsittely:

Rekisterinpitäjä kerää henkilötiedot ilman suoria tunnistetietoja

13. Henkilötietojen käsittelyn kesto

Henkilötietoja käsitellään Valu-tutkimushankkeen keston ja Valu-työkalun saatavilla olon ajan.

14. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Valu-työkaluun tallentunut aineisto hävitetään Valu-työkalun poistuttua käytöstä.

15. Mitä oikeuksia rekisteröidyllä on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu yhteyshenkilö.

Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- saada pääsy omiin tietoihin
- oikaista tietojaan
- poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi
- rajoittaa omien tietojensa käsittelyä
- siirtää tiedot rekisterinpitäjältä toiselle
- vastustaa tietojen käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Rekisteröity ei kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksia kaikissa tilanteissa. Tilanteeseen vaikuttaa esimerkiksi se, millä perusteella henkilötietoja käsitellään.

Tarkempaa tietoa rekisteröidyn oikeuksista eri tilanteissa löytyy tietosuojavaltuutetun verkkosivuilta: <https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Oikeuksista poikkeaminen

Tietosuoja-asetus ja Suomen tietosuojalaki mahdollistavat tietyistä rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuresti käsittelyn tarkoitusten saavuttamista.

Tarvetta poiketa rekisteröidyn oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi